

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਜੇ.

ਰਾਜ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ

1956 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 255 ।

ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ (1914 ਦਾ 1)-ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਅਤੇ 61(1)(a)-ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V) ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਅਧੀਨ-ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ 342 ਨਵੰਬਰ, 5 ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ-ਇਫੈਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ੀ ਗਿਆਨ ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ 61 (1) (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ, ਉੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

VOL X

ਦੇ ਤੱਤ ਹੋਣ, ਅਰਥਾਤ, ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਹ ਗਿਆਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਨ, ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 25 ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਤੱਤ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮੁੜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਈ.ਐਮ.ਲੱਲ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 7 ਮਾਰਚ, 1956 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਆਰ. ਕਾਲੀਆ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਖੇੜ, ਮਿਤੀ 30 ਦਸੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕੇ.ਐਸ. ਚਾਵਲਾ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਬੀ ਐਸ ਚਾਵਲਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

"ਅਲੌ, ਜੇ.--

ਫਾਲਸ਼ਾ, ਜੇ.-ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 12 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਮਨੀ ਮਾਜਰਾ ਨੇੜੇ ਪੁਲਿਸ ਗਸ਼ਤ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੋਤਲ ਸ਼ਰਾਬ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਕਿ 26 ਔਂਸ ਦੀ ਇਸ ਬੋਤਲ ਵਿਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਖਰੜ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61(1)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 50 ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 500. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸਿੱਖਿਅਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61(1)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਲਕੋਹਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ, ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਜਾਣਦਿਆਂ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯਾਤ, ਢੋਆ-ਢੁਆਈ, ਨਿਰਮਾਣ, ਕਾਸ਼ਤ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਅਦਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61(1)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਰੱਖਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 61(1)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਤੱਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਹ ਗਿਆਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 342, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ "ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਨਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਕੋਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ਼

26 ਔਸ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ।

ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਤੱਤ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਕ ਲੇਖ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮੁੜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਮੁੜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਗਲਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਗੁਰਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ,-1 ਸਹਿਮਤ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Name of Translator: Sh. Harminder Singh